

Vrlo ljudski, vrlo božanski (X): „Za tobom ću kamo god ti pošao”

Krepost jakosti omogućuje nam da slijedimo Isusa bez da se podložimo promjenama u našem životu i okruženju.

14.03.2022.

Na pragu kuće Šimuna Petra, Isus je izliječio veliki broj bolesnika i istjerao mnoge zloduhe. Kada dođe vrijeme da prijeđu na drugu stranu jezera, pismoznanac, vjerojatno

zaslijepljen svim tim čudesima, prilazi Mu i reče: „Učitelju, za tobom ču kamo god ti pošao” (Mt 8,19). Koje su bile stvarne namjere u srcu tog čovjeka? U kojoj je mjeri prihvaćao što znači slijediti Učitelja? Znamo samo Isusov odgovor: „Lisice imaju jazbine i ptice nebeske gnijezda, a Sin Čovječji nema gdje bi glavu naslonio” (Mt 8,20).

Iako se na prvi pogled ove riječi mogu učiniti grubima, kadre svakoga poniziti, sve ovisi o tome što je pismoznanac tražio u Kristu. Apostoli su čuli slične odgovore. Ali umjesto upozorenja ili suzdržavanja, u njima su otkrili poziv. Možemo, dakle, razumjeti zašto su Petar, Ivan i Jakov sve napustili kad ih je Isus pozvao na kraju njihovog radnog dana (usp. Lk 5,11) ili zašto je Matej učinio isto kad ga je naš Gospodin došao potražiti dok je skupljao porez (usp. Lk 5,18). Apostoli shvaćaju da, iako ne imati gdje nasloniti glavu može uključivati

mnogo žrtve, sve je malo u usporedbi s radošću života s Isusom.

Stoga naš Gospodin govori jasno. Ne želi da se ovaj čovjek zavarava, misleći možda da se upušta u život u kojem će uvijek sve ići glatko. Jer putovanje uz Isusa često može za sobom povlačiti neželjene poteškoće: iskustvo umora, suočavanje s vlastitim ili tuđim manama, nedostatak uvažavanja, nesporazumi... Tada se kreplost jakosti, uzdignuta božanskom milošću, pokazuje odlučujućom; daje nam snagu potrebnu da prevladamo svaku prepreku u nastojanju da slijedimo Isusa “kamo god pošao.”

Afektivnost uvijek usmjerenata prema Bogu

„Nebeska sreća je za one koji znaju biti sretni na zemlji”^[1], znao je reći sveti Josemaría. U svakodnevnom životu nalazimo mnoge stvari koje nam donose radost, ali i nedaće koje

nas stavlju na kušnju. Stoga je prirodno da naša sreća na zemlji ima puno veze s učenjem kako se nositi s tim poteškoćama ovih dana kada gotovo ništa ne ide po planu. Ovdje dolazi jakost jer prepreke pretvara u prilike da ponovno usmjerimo naše najdublje želje u pravom smjeru: prema Bogu. Jakost oblikuje našu afektivnost tako da na nas „više utječe“ Bog nego osobne ili vanjske okolnosti, koje se uvijek mogu promijeniti.

Stvari koje nisu bitne za sreću ponekad nam se mogu činiti neophodnima. To se može dogoditi s određenim udobnostima koje su danas gotovo uobičajene, ali se može dogoditi i s drugim potrebama koje si možemo stvoriti, gotovo nesvjesni toga. Osim što smo svjesni takve ovisnosti, želimo biti dovoljno slobodni da vanjske okolnosti ne donose odluke umjesto nas. Na primjer, da nam težak trenutak ne

oduzima osmijeh, da nas umor ne svlada tako brzo ili da se možemo odreći osobne naklonosti prema nečemu što se nekome drugome sviđa. Jakost nas čini manje ovisnima o svemu što nije Božja ljubav kako bismo bili sretni sa svakojakim ljudima, na bilo kojem mjestu i dok smo zauzeti bilo kojim zadatkom.

Kada ga je mnoštvo, oduševljeno njegovim čudima, htjelo zakraljiti, Isus je „izbjegavao trijumfalizam: bio je slobodan. Kao i u pustinji, kada je odbio Sotonina iskušenja jer je bio slobodan, a njegova je sloboda bila slijediti Očevu volju. Razmišljajmo danas o svojoj slobodi. Jesam li slobodan ili sam rob svojih strasti, ambicija, bogatstva, mode?”^[2] — Sveti Pavao nam prenosi vlastito iskustvo: „Naučen sam u svakoj prigodi biti zadovoljan. Znam i oskudijevati, znam i obilovati. Na sve sam i na svašta navikao: i sit biti i gladovati, i obilovati i oskudijevati. Sve mogu u

Onome koji me jača!” (Fil 4,11-13). Za Apostola ništa nije prepreka na putu do onoga što stvarno želi: ljubiti Boga svim svojim srcem.

Najveće dobro je ponekad najmanje očito

Samo trebamo pogledati na svijet s realizmom kako bismo prepoznali potrebu za jakošću. Vidimo kako okolnosti, povoljne ili nepovoljne, utječu na nas. Shvaćamo potrebu proći kroz određena teška razdoblja, a da ne postanemo malodušni ili ne izgubimo prisebnost. Također, iz vlastitog iskustva znamo da ono što je vrijedno zahtijeva trud i strpljenje: od savladavanja teškog predmeta u školi ili prevladavanja karakterne mane, do njegovanja dubokih odnosa s drugima ili rasta u prijateljstvu s Bogom. No, iako zdrav razum to jasno pokazuje, nerijetko se naš vid može iskriviti i ostaviti nam uzak

pogled na jakost: kao tek zamoran napor plivanja protiv struje.

Štoviše, jakost nije zamorna vježba volje kako bismo nadvladali sebe nastojeći ne žaliti se, odrekli se samih sebe ili se borili protiv onoga što ne želimo ili ne razumijemo. Sagledati to na ovakav način, svakoga bi iscrpilo. Biti jak, prije svega, sastoji se u jačanju naših uvjerenja, u stalnom obnavljanju ljubavi koja nas pokreće, u nastojanju da naša najautentičnija dobra jače zasjaju u našem životu. Tada ćemo lakše, čak i radosnije, izabrati ono što duboko u sebi zaista želimo: onaj bolji dio o kojem Isus govori (usp. Lk 10,42).

Pogledajmo ovaj primjer. Netko komu nedostaje jakosti možda neće moći izbjegći oštru primjedbu ili će mu biti teško nasmiješiti se kada je umoran. U takvim situacijama, umor je ono što najviše opterećuje nečije

reakcije ili odluke, i dovodi do toga da izgubimo iz vida zašto bi se možda isplatilo uložiti trud. Nasuprot tome, oni koji su osnažili krepot jakosti u sebi, ne samo da su sposobni prevladati umor, već to i učiniti jer uočavaju dobro koje ono čini njima i drugima te čak otkrivaju način da ljube Boga. Jedino tako djela poput uskraćivanja malog zadovoljstva, ustajanja u određeno vrijeme, nežaljenja ili činjenja usluge koju ne bismo spontano učinili, postaju način da se vježbamo u opažanju većeg, ali možda manje očitog dobra, barem na početku.

Ovaj proces, u kojem bismo mogli vidjeti samo izazov pobjeđivanja samih sebe, na kraju nas čini slobodnijima jer će naša radost i mir više ovisiti o onome što uistinu želimo, a manje o sitnim tiranijama trenutka, vanjskim ili unutarnjim. Borba za rast u jakosti je upravo u istraživanju tih slijepih točaka koje

nas sprječavaju da vidimo neke aspekte dobra, jednostavno zato što zahtijevaju trud. Oni koji nauče živjeti odvažno moći će ustrajati u težnji za dobrom i kada ispravne odluke nisu one najprivlačnije. Biti jak je stav onoga tko uviđa pravu vrijednost stvari.

Postizanje slobode u svakodnevnom životu

Kad čujemo kako Isus govori pismoznancu da nema gdje nasloniti glavu, mogli bismo pomisliti da ga pokušava iskušati: "Nije lako poći za mnom; jesli li siguran da to možeš učiniti?" Međutim, nalazimo i druge evanđeoske ulomke u kojima se naš Gospodin izražava na sličan način, i to ne kao upozorenje, nego (kao što vidimo u pozivu nekolicine apostola) kao poziv: „Hoće li tko za mnom, neka se odrekne samoga sebe, neka danomice uzima križ svoj i neka ide za mnom” (Lk 9,23). „Uđite na uska

vrata. Jer široka su vrata i prostran put koji vodi u propast i mnogo ih je koji njime idu” (Mt 7,13). Ti pozivi ni u kojem slučaju nisu pozivi na besmislenu patnju, već na razvoj velike slobode. Tako, malo po malo, u našem srcu raste spremnost da „ljubimo do kraja”, kao što je On to sam učinio.

„Ono što je potrebno za postizanje sreće nije lagodan život, nego zaljubljeno srce.”^[3] Kršćaninov put je zahtjevan jer zahtjeva sve dublju ljubav. Kao što tradicionalna pjesma kaže: „Neka srce koje ne želi trpjeti cijeli život provede bez ljubavi.”^[4] Isusov život nam pokazuje kako se trebamo suočiti s nevoljama i boli. Njegova jakost nije jakost nekoga tko gradi zidove kako bi se odsjekao od stvarnosti ili tko se skriva iza oklopa kako ne bi bio ranjen. Jer ni zidovi ni oklop ne jačaju naš karakter. Umjesto toga, odsjekli su nas od stvarnog svijeta. Njihova krutost

onemoguće osobi da postigne stvarnu slobodu.

Isusova jakost, naprotiv, u stalnom je dijalogu s njegovim okruženjem. Isus ne prihvaca patnju samo zato što je teška ili da se dokaže ili da nama nešto dokaže. On ju prihvaca samo kada je to potrebno učiniti, ne dopuštajući da Ga nadvlada. On u teškoćama vidi smisao koji je u osnovi svega u njegovom životu, a ne kao nešto absurdno. To je ono što u punom smislu znači strastveno ljubiti svijet. Istinski ljubiti svijet znači moći se povezati s njim u svom njegovom bogatstvu, uključujući skrivenu vrijednost nesavršenog, u svim životnim situacijama, u nama samima i u drugima. Ako nastojimo postići Kristovu jakost, bit ćemo osjetljiviji i dublji, potpunije uronjeni u stvarnost, sposobniji pronaći Boga u svemu. Ukratko, kontemplativniji.

Strepljenje da se dođe do kraja

Dičimo se nadom slave Božje, piše sveti Pavao. „Mi se dičimo i u nevoljama jer znamo: nevolja rađa postojanošću, postojanost prokušanošću, prokušanost nadom. Nada pak ne postiđuje. Ta ljubav je Božja razlivena u srcima našim po Duhu Svetom koji nam je dan” (Rim 5, 2-5). Svaka slobodno podnesena žrtva, svaka nevolja prihvaćena bez pobune, svako pobjeđivanje sebe učinjeno iz ljubavi, jača u nama uvjerenje da se naša prava sreća nalazi samo u Bogu. Naša svakodnevna borba tada postaje progresivno osvajanje istinskog dobra i daje nam okus buduće slave kojoj težimo: naša borba postaje put nade.

Uobičajeno traženje istinskog dobra skrivenog u našim odlukama daje nam snagu da se ne zadovoljimo trenutnim i prolaznim. A to rađa postojanost, strpljenje. Naša nada je sve potpunije položena u Ljubav koja

nikada neće iznevjeriti, koja daje smisao svim našim naporima. Zato jaka osoba nikada neće izgubiti spokoj pred neuspjehom ili kada se plod sporo pojavljuje. Strpljenje nije ni naivni optimizam ni rezignacija; to je stav slobodne osobe čija je ljubav nepogrešiva i čiji je pogled uvijek usmjeren na cilj. Duboka odlučnost da nikada ne pristanemo na ništa manje od nebeske sreće može podržati našu svakodnevnu borbu da slijedimo Isusa “kamo god pošao.” To je jakost. Snažno srce, uvijek usmjereno k cilju, može se “boriti za Ljubav do posljednjeg trena.”^[5]

^[1] Sveti Josemaría, *Kovačnica*, 1005.

^[2] Papa Franjo, Homilija, 13. travnja 2018.

^[3] Sveti Josemaría, *Brazda*, 795.

^[4] *A los árboles altos* („Do visokih stabala”), tradicionalna španjolska pjesma

^[5]Sveti Josemaría, „Time of reparation,” *In Dialogue with the Lord*, str. 138, Scepter (London-New York), 2018.

Magdalena Oyarzún

pdf | document generated automatically from <https://opusdei.org/hr-hr/article/vrlo-ljudski-vrlo-bozanski-za-tobom-cu-kamo-god-ti-posao/> (20.06.2025.)